

Eropuit

Elke week vijf zinnenprikkelende activiteiten in jouw regio die je niet wilt missen. Voor stille genietters en drukke doeners.

Eerlijke zusjes over seks

Krista en Marcelle Arriëns werden in een klap beroemd als De Sekszussen. In hun getuigenis online programma's op YouTube, die totaal maar liefst 2,5 miljoen keer bekeken is, delen ze op goudeerlijke wijze hun onzekerheden en ervaringen op het gebied van seks. In het theater laten ze met *Ongekikt* zien dat seks het leukste is dat er is. Of toch niet?

■ 12/11, posttheater.nl

Gewoon geluk of niet?

In de dansvoorstelling *Fortune* gaat Club Guy & Roni op zoek naar wat ons gelukkig maakt. Is het geluk in ons leven volledig toe te schrijven aan ons eigen succesvolle handelen of is het gewoon geluk? Club Guy & Roni maakt eigenzinnig danstheater, ditmaal samen met het Indiase Navdhara India Dance Theatre én Slagwerk Den Haag.

■ 10/11, stadsschouwburgdenvereniging.nl

Franse muziek uit 1672

Concerto d'Amsterdam en Geert Mak laten in een concert horen hoe Nederland in 1672 met moeit de Franse van het lijf wist te houden, maar wel heel gemakkelijk door de knieën ging voor hun muziek. Onder aanvoering van concertmeester Stefano Rossi speelt Concerto d'Amsterdam werken van onder andere Sweelinck, Lully, Charpentier en Purcell.

■ 13/11, martinikerk-doesburg.nl

De mens in de metropool

Museum MORE toont de mens in de metropool. Streetview laat de mens van fotograaf Bas Losekoot zien op het leven in dichtbevolkte steden, die steeds verder uitdijen. Een selectie van tientallen foto's waarin Losekoot het individu uit de menigte licht, biedt een unieke kijk op onze onderlinge verhoudingen. Zijn wij ontheemd of juist op onze plek in moderne megacities?

■ Vanaf 13/11, museummore.nl

Hiphop don't stop

Het hiphopfestival *SoulCypher* viert dit jaar alweer zijn tiende editie. Het main event vindt komende zondag plaats in het Arnhemse Stadstheater, waarin aanstormend en gevestigd danstalent het tegen elkaar opneemt in energieke dansbattles. Maar in de aanloop naar zondag zijn er ook al elke dag activiteiten, zoals kids battles, een hiphopkoor en film.

■ 10 t/m 13/11, soulcypher.nl

Een middag stilte in een Grote Kerk

Een middag met **Arthur Japin**, schrijver van romans waarin hij historische figuren tot leven wekt. Komende zondag is hij op uitnodiging van Jansen & De Feijter in de Grote Kerk in Velp, om te vertellen over zijn nieuwste roman *Wat stilte wil*. De roman gaat over Anna, voor wie een carrière als zangeres eind 19de eeuw ondenkbaar is.

■ 13/11, eenpassiesievoorboeken.nl

101

Vanavond is de Russische schrijver Maxim Osipov aanwezig bij Hijman Ongeïrd in Arnhem. De grootmeester van het korte verhaal wordt vergeleken met de groten in de rijke Russische verbaaltraditie, maar is vooral een eigentijdse schrijver die met een groot vertalent en een milde blik naar zijn land kijkt. Deze maand verschijnt zijn nieuwe bundel: *Kiometer 101*.

■ 10/11, hijmanongeerjind.nl

Uit in de regio

UIT DE KUNST

Harmonieus optreden van twee Gelderse orkesten

Philharmonie Gelre en Harmonie Koninigin Wilhelmina Wamel geven komende zondag een gezamenlijk concert onder de titel *Two armed men... and world peace*. De opera *Háry János*, waaruit Philharmonie Gelre de zesdelige orkestsuite speelt, is gebaseerd op het sprookjesachtige Hongaarse verhaal van de gelijknamige soldaat.

Voor Philharmonie Gelre is Arnhem een thuiswedstrijd. Dit concert past in een lange traditie van jaarlijkse concerten in Muziek, met dit jaar muziek van Reed en Kodály. De opera *Háry János*, waaruit Philharmonie Gelre de zesdelige orkestsuite speelt, is gebaseerd op het sprookjesachtige Hongaarse verhaal van de gelijknamige soldaat.

In dit avontuurlijke werk speelt de cimbalon, een traditioneel en zeldzaam snaarinstrument, een belangrijke rol. Het wordt bespeeld door Dani Luca, een van de weinige cimbalisten in Nederland. De missie van Harmonie Koninigin Wilhelmina uit Wamel is weinig gehoorde werken ten gehore brengen. Een van die werken is *L'Homme Armé*, een populair Frans lied ten tijde van de Renaissance.

Solist In *I Shall Love But These* treedt sopraan Tineke Roseboom solistisch op bij het orkest. Met de *Hymn for World*

Peace wilde componist David Maslanka uitdragen dat, om wereldvrede te realiseren, de eerste stap is dat we er als individuen zelf om vragen. Muzikanten voorop. De hymne is een muzikale verbeelding van deze vraag. ■ 13/11, musisenstadstheater.nl

Gender-expressie: zijn wie je echt bent

In het kader van de Transgender Awareness Week, die elk jaar gehouden wordt om het begrip voor transgender mensen te vergroten, vertoont Focus Filmtheater in Arnhem twee films met randprogramma.

Mirjam van Zelst Arnhem

De Transgender Awareness Week gaat vooraf aan de Transgender Day of Remembrance op 20 november, wanneer de slachtoffers van transgenderhaat worden herdacht.

Wereldwijd zijn er vorig jaar 375 mensen vermoord omdat ze transgender waren, volgens de Europese organisatie Transgender Europe (TGEU). Deze maand verschijnt zijn nieuwe bundel: *Kiometer 101*.

■ 10/11, hijmanongeerjind.nl

Week na een Amerikaanse documentaire over transgenders in het leger. Dat zijn er ongeveer 15.500. Zij worden gedwongen om hun genderidentiteit te verbergen vanwege de militaire wet- en regelgeving. De filmavond wordt georganiseerd in samenwerking met transcafé Transistor en COC Midden-Gelre. Na afloop is er een zaalgesprek met Nederlandse transgenderpersonen die diemen bij defensie.

Daarnaast draait de documentaire *Mama* eenmalig in het Focus Filmtheater. Regisseur

“In drag ben ik wie ik wil zijn, dan ben ik echt gelukkig”

—Xtra Esmée van Loon is met een deel van de cast aanwezig. De film gaat over een zelfgekozen dragfamilie, met als 'moeder' dragqueen MaMaQueen, bekend van de Nederlandse versie van *RuPaul's dragrace*. „De Awareness

Week gaat ook over genderexpressie, dus drag past hier prima bij”, vertelt Kim van der Werff van het filmhuis desgevraagd. „Daarnaast was de hoofdpersoon tijdens het draaien van de film in transitie.”

Momentum

Van der Werff vindt dat er meer aandacht mag zijn voor transgender mensen. „Er is momentum; het transverhaal is groot binnen culturele instellingen. Maar er is weinig aandacht in de pers, en als die er al is, wordt alleen de eldende uitvergroot.” „Ik is vreugde dat er een beter klimaat heerst om uit de kast te komen. Er worden interessante discussies gevoerd over identiteit en wat dat precies is. Daarnaast zijn de films die we tonen een esthetisch genoegen.”

■ 13 t/m 19/11: Transgender Awareness Week, onder meer in Focus Filmtheater Arnhem. 13/11: de film *Mama* + nagesprek (korte voorfilm: *Lapuz Lapuzzi*) 15/11: de film *TransMilitary* + nagesprek, meer info op de website focusarnhem.nl

De mens achter de dragqueen

De documentaire *Mama* vertelt het verhaal van een Rotterdamse zelfgekozen familie, met aan het hoofd moeder en dragqueen MaMaQueen. Samen met haar drie katten vormt zij een veilige haven voor haar zes dragkinderen.

Regisseur Esmée van Loon (1996, Rotterdam) leerde de hoofdpersoon kennen op de Willem de Kooning Academie waar ze op een opleiding over film en diversiteit volgde. Maar haar fascinatie voor drag ontstond al eerder in haar leven, vertelt ze. „Ik ben lesbisch en ik heb twee moeders. Mijn donoverder is ook gay en zijn man had een theaterrestaurant op Texel, waar we woonden. Hij verkleedde zich tijdens cabaretavonden weleens als vrouw en dat fascineerde me als kind.” Op de academie, waar Mama mode studeerde, ontstond

het idee om een film over haar te maken, vertelt Van Loon. „In dat goed ontvangen portret sprak ze de wens al uit om moeder te worden. We hebben altijd contact gehouden en in 2018 vertelde ze me over haar 'dragkinderen'.

Toen besloten we een vervolg te maken op de eerdere film.” Van Loon wilde vooral de mens achter de dragqueen laten zien. „Als queer (overkoepelend begrip voor o.a. homoseksuele, biseksuele, panseksuele, transgender, interseks en non-binaire/dragqueer mensen, red.) persoon merk ik zelf dat deze grote representatie mist. De wél over ons vertelde verhalen zijn

vaak eenzijdig en gaan over de ellende en de moeilijkheden, terwijl er ook zoveel liefde is.”

Meer dan man in een jurk Drag is volgens Van Loon meer dan gewoon maar

wat make-up op doen. „Een dragqueen is niet zomaar een man in een jurk, zoals veel mensen denken. Het is iets voor alle genderidentiteiten. Een manier om hun gevoel van zichzelf te zijn, een versie waarin ze wél dingen durft.”

Van Loon wilde in haar documentaire de fantasieelementen van haar hoofdpersoon tot leven brengen. „Een wereld waarin alles mogelijk lijkt, vol liefde en acceptatie. We kunnen allemaal wel wat meer fantasie in ons leven gebruiken.” Of, zoals Xtra het stelt: „In drag ben ik wie ik wil zijn. Dan ben ik echt gelukkig.” Drag betekent overigens niet dat deze mensen zich niet thuis voelen in hun lichaam,

«Stil uit de film *Mama* van Esmée van Loon.

POPMUZIEK Sandra van Maanen

Turkse popheld Sandal geeft één show in ons land

Turkse roots? Dan zing je zijn grootste hits mee. En dan staan *Onun Ak Arabisi Yar*, *Aya Benzer*, *Isyankar* en *Aska Yar* gerek van Mustafa Sandal op de harde schijf. Sandal komt met zijn orkest naar Muis voor een exclusieve show. De enige in Nederland. Popprogrammeur Masja Schimscheimer regelde het.

Om dat... Alle Turken kennen Mustafa Sandal. Veel Arnhemmers hebben Turkse wortels, deze stad heeft een grote Turkse gemeenschap. En Sandal heeft veel fans in de ruime regio. Hij is een internationale artiest, een die popmuziek van vandaag maakt. Mustafa Sandal is enorm populair als persoon, niet in de laatste plaats omdat hij volgens mij ook nog een tijdje in een soap heeft meegespeeld.”

Het is geen nieuwkomer binnen de popscene. „Nee, zijn debuutalbum *Sıc Bende* dateert al uit 1994. Het werd meteen 1,5 miljoen keer verkocht en leidde tot 140 concerten in Turkije en velen daarbuiten. Zijn allert grootste hit, *Aya benzer*, nam hij in 2003 nog een keer op onder de titel *Moonlight*. Dat werd een internationaal succes.

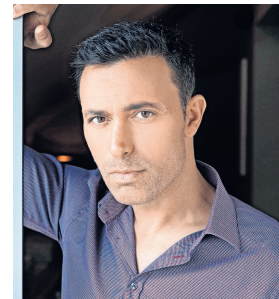
Sandal is niet meer weg te denken uit de Turkse muziek. Zijn hit *Onun Arabisi Yar* wordt meezongen door alle generaties in alle streken van het land.”

Klinkt als een zekere factor in de Turkse entertainmentbranche

„Dat klopt. Gedurende zijn carrière bleef hij albums uitbrengen en prijzen winnen. In 2011 werd zijn single met Gülben Ergen, *Sıkr Sıkr*, het meest gedownload nummer van het jaar. Wereldwijd verkocht hij meer dan 14 miljoen albums. In 2019 had hij een grote hit met *Mod*, een duet met de populaire Turkse singer-songwriter Zeynep Baslik. Hij werkt trouwens vaker samen met Turkse grootheden in de muziek, zoals Ajda Pekkan, Sezen Aksu en Hakan Peker.

Zo'n man in Muis, dat belooft feest! „Dat denk ik ook, we zijn echt heel blij dat hij naar Arnhem komt. Na zijn concert is het trouwens nog niet over, er is ook nog een mooie afterparty met DJ OKTAY YMSK.”

■ 11/11, Mustafasandal, musisenstadstheater.nl

▲ Mustafa Sandal komt voor een exclusief optreden naar Muis in Arnhem. FOTO: MUIS.ARNHEM

■ *Mama* wordt op 24/12 om 21.45 uur op tv vertoond.